

Handläggare: Stefan Svensson
Telefon: 08-508 29569

Till
Kommunstyrelsen

Förslag till genomförande av Open Stockholm Award 2014

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Stadsledningskontorets förslag till planering och genomförande av Open Stockholm Award godkänns.
2. Stadens nämnder ges i uppdrag att i nära samråd med stadsledningskontoret utveckla och införa nya datakällor som öppna data inom sina verksamhetsområden.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge stadens alla bolagsstyrelser i uppdrag, att i tillämpliga delar inom ramen för sin verksamhet, använda de för staden gemensamma lösningar som utvecklas i projektet.
4. Finansiering av genomförandekostnader 3,0 mnkr för Open Stockholm Award under 2013 sker genom disposition av de i eget kapital särskilt reserverade medlen för verksamhetsutveckling med IT.
5. Genomförandekostnader 2014-2015 beaktas i samband med upprättande av verksamhetsplan samt budget för respektive år.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande.

1. Stadsledningskontoret ska planera och samordna arbetet med sammanställning och publicering samt följa upp användning av öppna data i enlighet med stadens handlingsplan.
2. Stadsledningskontoret ska samordna stadens eget arbete inom öppna data med regionala och nationella initiativ.

Irene Lundquist Svenonius Staffan Ingvarsson Anette Holm

Stadsdirektör Biträdande stadsdirektör IT-direktör

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2011-10-26 om en handlingsplan för ”Vidareutnyttjande av öppna data från Stockholms stad, dnr 049-457/2011”. Handlingsplanen föreslår ett antal åtgärder som staden kan genomföra på kort och lång sikt i tillämpningen av PSI-lagen och lagen om geografisk miljöinformation.

I samband med Stockholms stads lansering av öppna data genomfördes under våren 2012 tävlingen ”Open Stockholm Award”. Utgångspunkten för Open Stockholm Award 2012 är att Stockholms stad växer och år 2024 kommer Stockholm att vara en miljonstad i en region med cirka 3,5 miljoner invånare.

Open Stockholm Award har resulterat i 336 inkomna bidrag i idé-tävlingen och 42 inkomna appar. Stadsledningskontoret har noterat att detta är minst lika många bidrag som man fick in vid en motsvarande tävling på nationell nivå i Tyskland. Tävlingen har också resulterat i att data som är av värde för stadens intressenter fångats upp på ett tydligare sätt och publicerats som öppna data. Staden har också fått en tydlig bild av behoven inom området samt vilka datakällor som bör utvecklas.

Stadsledningskontoret kan även konstatera att Open Stockholm Award 2012 fick stor uppmärksamhet i media och inom andra organisationer som arbetar med öppna data. Open Stockholm har blivit en förebild för offentlig sektor, både för andra kommuner och myndigheter.

Stadsledningskontoret föreslår att Open Stockholm Award genomförs på nytt 2014 med i princip samma koncept som 2012, men med vissa ändringar och kompletteringar enligt förslag i detta ärende.

För att nå ytterligare framgång med Open Stockholm Award är det viktigt att staden under 2012 – 2013 tillgängliggör flera nya datakällor samt skapar möjligheter till integration av öppna data med andra organisationers datakällor. Stadens föreskrifter ska också hållas tillgängliga på ett samlat och ordnat sätt som öppna data på stadens webbplats.

Stadsledningskontoret föreslår att stadens nämnder ges i uppdrag att i nära samråd med kommunstyrelsen utveckla och införa nya datakällor med öppna data inom sina verksamhetsområden. Detta ställer krav på att data kan frigöras från stadens verksamhetssystem på ett kontrollerat sätt, definieras och publiceras som öppna data.

Stadsledningskontoret vill också framhålla att kontoret har en viktig uppgift i att samordna stadens eget arbete inom öppna data med regionala och nationella initiativ, inom IT-forum Kommunförbundet Stockholms län, med Sveriges Kommuner och Landsting, E-delegationen och Vinnova.

Bakgrund

Europaparlamentet och rådet antog den 17 november 2003 ett direktiv (2003/98/EG) om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (PSI-direktivet, Public Sector Information). Direktivet innehåller en uppsättning minimiregler för vidareutnyttjande av handlingar som finns hos myndigheter och vissa andra organ. Syftet med direktivet är att skapa förutsättningar för en europeisk informationsmarknad genom att genomföra ett minimum av harmonisering och anta en allmän ram för villkor för vidareutnyttjande av handlingar som produceras inom den offentliga förvaltningen. Direktivets bestämmelser har införlivats i svensk rätt genom lagen (SFS 2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen. Med vidareutnyttjande avses användning av handlingar för andra ändamål än det ursprungliga ändamål för vilket handlingarna behandlas av en myndighet.

EU har också tagit initiativ till harmonisering av samtliga medlemsländers geodata genom Inspire-direktivet (Infrastructure for Spatial Information in Europe), Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG om upprättande av infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen. Lagen (2010:1767) om geografisk miljöinformation innehåller de lagregler som krävs för att genomföra Inspire-direktivet i Sverige.

Med geodata avses all information som beskriver företeelser och dess geografiska läge, det vill säga kartdata, men även information som hämtas från olika register över vägar, byggnader, sjöar, vegetation och befolkning.

Kommunstyrelsen beslutade 2011-10-26 om en handlingsplan för "Vidareutnyttjande av öppen data från Stockholms stad, dnr 049-457/2011". Handlingsplanen föreslår ett antal åtgärder som staden kan genomföra på kort och lång sikt i tillämpningen av PSI-lagen och lagen om geografisk miljöinformation.

Open Stockholm Award 2012

I samband med Stockholms stads lansering av öppna data genomfördes under våren 2012 tävlingen "Open Stockholm Award".

Syftet var att

- Lyfta fram och marknadsföra Stockholm nationellt och internationellt som modern IT-stad
- Skapa en informationsmarknad där stadens öppna data kan vidareförädlas och skapa mervärden
- Öka utbudet av nya tjänster (appar och webbtjänster) som utvecklas av andra än Stockholms stad, utifrån de data som öppnas upp
- Introducera ”Labbar för öppna data” på Stockholms Stadsarkiv.

Utgångspunkten i Open Stockholm Award är att Stockholms stad växer och år 2024 kommer Stockholm att vara en miljonstad i en region med cirka 3,5 miljoner invånare. Detta ställer krav på infrastrukturen som byggande av bostäder, utveckling av transportsektorn - gator och vägar och väl utbyggd kollektivtrafik, miljösmarta lösningar och en digital infrastruktur med smarta tjänster.

Några nyckeltal från tävlingen Open Stockholm Award, som pågick 13 mars – 13 maj 2012:

- 19 800 unika besökare på tävlingshemsidan
- 16 000 sidvisningar
- 187 registrerade utvecklare
- 42 appar i Utvecklartävlingen
- 336 bidrag i Idétävlingen
- 432 röster.

Följande samarbetspartners har på olika sätt medverkat i tävlingen:

- Stockholm IT Region
- Kista Science City
- Stockholms Handelskammare
- AB Stokab
- Student Competitions (tävlingslogistik och marknadsföring)
- Utsikt Kommunikation (projektledning av tävling och event).

Dessutom har inspirationsmöten i form av ”meetups” genomförts på Kista Science City, Stockholms Stadsarkiv och AB Stokab.

Stockholms stad har även tagit del av e-delegationens vägledning för öppna data samt anlitat expertis inom området för utformning av tävlingen samt för erfarenhetsutbyte.

Projektet Open Stockholm Award kommer att sammanfattas i en slutrapport.

Stockholms stad deltar även med kunskapsåterföring i Kommunförbundet Stockholms län, IT-forums projekt för att stödja kommunerna i regionen inom öppna data. Staden medverkar också på nationell nivå i Sveriges Kommuner och Landstings projekt. Detta samordnas med E-delegationens och Vinnovas initiativ att etablera en nationell webbplats för offentlig sektor avseende öppna data.

Ärendet

Open Stockholm Award 2014

Förslaget är att Open Stockholm Award upprepas 2014 med i princip samma koncept som 2012, men med vissa ändringar och kompletteringar.

Genomgående teman för en ny tävling 2014 bör kunna vara samma som 2012. Dessa är fortfarande aktuella för Stockholm:

- Innovation
- Hållbarhet
- Smart City.

Området ”Innovation” bör kunna utvecklas mer. Den tidigare idéävlingen kan utvecklas till en innovationstävling, som blir mer riktad mot näringslivet för att fånga upp idéer och skapa möjligheter till nyetablering och utveckling av innovativa företag inom framförallt bioteknik, e-Hälsa, IT och telekommunikation.

Stockholms stad utvecklar nu flera e-tjänster som riktar sig mot företagssektorn, vilket också kommer att inspirera till utveckling av appar och tjänster som riktar sig till näringslivet.

För att utveckla området innovation behövs en samverkan inom stadens egen organisation med bland andra Stockholm Business Region, Kista Science City och berörda förvaltningar samt med stadens externa nätverk till exempel inom Stockholm IT Region och möjliga inkubatorer och företag. Möjlighet finns ju också till samverkan med andra myndigheter till exempel SL, Trafikverket och Transportstyrelsen. Ett pågående samverkansprojekt är ”Innovation Stockholm – Kista”, där staden är en av parterna.

De två andra områdena ”Hållbarhet” och ”Smart City” kan också utvecklas. Här finns dock ett starkare beroende till vilka nya data staden kan tillhandahålla som öppna data.

Publicering av nya datakällor

Följande datakällor har hittills publicerats på Open Stockholm

- Jämförelsedata samt platsdata från Jämför Service
- Miljödata från miljöbarometern
- Befolkningsstatistik
- Trafikdata
- Kartdata.

Inom miljödata innehåller miljöförvaltningens verksamhetssystem en mängd data som måste göras tillgängliga. Här krävs dock investeringar i den tekniska miljön för att möjliggöra kontrollerad åtkomst av data.

Befolkningsstatistik bör utökas med mer data och kompletteras med tidsserier så att data kan jämföras för att till exempel visa trender.

Inom kartdata bör relationen med Lantmäteriet utvecklas (utökat avtal, i form samverkansavtal) så att kartdata för hela regionen kan publiceras. Stadsbyggnadskontoret utreder frågan om avgiftsfinansiering för publicering av geodata.

Trafiknämnden arbetar vidare med publicering av trafikdata. Här finns intresse att kunna följa trafikflöden, åtkomst till statistik inom systemet för trängselskatt samt krav på ökad samverkan med andra organisationer inom området för samordnad publicering av data.

Nya datakällor skapar nya möjligheter att utveckla konceptet Open Stockholm Award.

Förslag till nya datakällor:

- Ekonomi- och budgetdata
- Data och statistik från kontaktcenters databas på serviceförvaltningen (jämför New York 311)
- Data som rör avfallshantering och återvinning
- Handlingar och data som utvecklar insyn och demokratifrågor
- Tillgång till kommunala föreskrifter (arbete pågår enligt proposition 2011/12:149).

Den ”metadataportal för öppna data” som staden introducerat bör vidareutvecklas och kompletteras med de nya datakällorna under 2013 - 2014.

I propositionen (2011/12:149) från 23 maj 2012 föreslås att kommunernas och

landstingens föreskrifter hålls tillgängliga på ett samlat och ordnat sätt på de respektive webbplatserna. På så sätt bildas en kommunal författningssamling för varje kommun och landsting. Stockholms stad har inlett detta arbete.

Regeringen beslutade 2012-07-26 att införa en nationell plattform och webbplats som ska samla tillgängliga öppna data. Innovationsmyndigheten Vinnova har uppdraget att leda arbetet. En första pilotversion av plattformen, under namnet öppnadata.se, ska vara lanserad senast i slutet av 2012. Ambitionen från Näringsdepartementet är att plattformen ska bli en nationell innovationsportal som underlättar för dem som vill bygga produkter och tjänster, till exempel i form av appar, baserat på offentlig sektors öppna data. Detta har Stockholms stad redan åstadkommit genom (open.stockholm.se) för en mängd kommunala data inom ramen för Open Stockholm Award 2012. Stockholms stad följer detta arbete på nationell nivå.

Genomförande av Open Stockholm Award 2014

Från tävlingen 2012 återges nedan några inkomna synpunkter samt framgångsfaktorer som bör tas tillvara och vidareutvecklas:

- Inkomna bidrag höll hög kvalitet, både idéer och appar
- Stockholms stads initiativ att öppna upp sina data har fått ett stort medialt och allmänt intresse. Initiativet har uppmärksammats i internationell media.
- Open Stockholm Award har attraherat en bred målgrupp och bidrag har inkommit från såväl apputvecklare som intresseorganisationer, företag och allmänhet. Tävlingen har bidragit till användning, utveckling och förädling av stadens data.
- Tävlingen upplevdes som ett positivt inslag på Stockholmsmötet.

Följande kan utveckla tävlingen och göra den mer attraktiv på regional och nationell nivå till 2014:

- Publicera nya och utvecklade datakällor
- Vidareutveckla ”metadaportalen för öppna data”
- Skapa ökad samverkan inom regionen samt med myndigheter och intresseorganisationer
- Innovationstävling i stället för idétävling
- Kategorisera specifika behov som framkommit 2012, till exempel framkomlighet/transporter, politik/demokrati
- Koppla på fler aktörer, till exempel universitet och högskolor, informationsmäklare och entreprenörer
- Utveckla ”Lab för Öppna Data” på Stockholms Stadsarkiv

- Längre planerings- och produktionsperiod och löpande förankring hos stadens olika intressenter
- Tydliggöra avgränsning mot politiska initiativ.

Under 2012-2013 bör Open Stockholm även kunna utvecklas genom bland annat samverkan med exploateringskontoret och de stora pågående byggprojekten inom staden. Samverkan bör i ökad utsträckning kunna ske med entreprenörer och bostadsbolag för att utveckla tjänster och appar inom detta område. Målgruppen är nyinflyttade till Stockholm, boende och hyresgäster, studenter etc.

Beräknade kostnader för en gemensam teknisk miljö

Kostnaden för drift och förvaltning av en gemensam teknisk miljö för stadens öppna datakällor beräknas till 3 mnkr under 2013. Miljön ska kunna skalas upp för att kunna hantera nya data och ökad belastning vid extern dataåtkomst. Kostnaden inkluderar överföring av nya data, serverdrift samt förvaltning av den tekniska infrastrukturen inklusive programprodukter.

Kostnader för interna resurser i de lokala projekten för publicering av nya datakällor har ej beräknats.

I projektets uppdrag ingår att göra en mer detaljerad beräkning av framtida drifts- och förvaltningskostnader samt utforma förvaltningsorganisation. Kostnaden ska nycklas ut enligt stadsledningskontorets prislista 2014.

Kommunstyrelsen, stadsledningskontoret föreslås ansvara för förvaltning.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats av stadsledningskontorets IT-avdelning.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret kan konstatera att Open Stockholm Award, som genomförts våren 2012, uppmärksammats på ett mycket positivt sätt i media och inom andra organisationer som arbetar med öppna data. Som exempel kan nämnas att tävlingen relaterats i media i Kina. Portalen Open Stockholm har blivit en förebild för offentlig sektor, både för andra kommuner och myndigheter. Tävlingen har också uppmärksammats av privata aktörer och entreprenörer. Företag som arbetar som informationsmäklare på internationell nivå har kontaktat staden med förslag

till hur datakällorna kan utvecklas. Andra kommuner, men även högskolor och universitet, har kontaktat Stockholms stad för att ta del av stadens erfarenheter.

Tävlingen har också resulterat i att data som är intressanta för stadens intressenter fångats upp på ett tydligare sätt och publicerats som öppna data. Staden har också fått en bättre bild av behoven inom området samt vilka datakällor som bör utvecklas.

Open Stockholm Award har resulterat i 336 inkomna bidrag i idé-tävlingen och 42 inkomna appar. Stadsledningskontoret kan konstatera att detta är minst lika många bidrag som man fick in i en liknande tävling på nationell bas i Tyskland.

Stadsledningskontoret vill understryka att för att nå ytterligare framgång med Open Stockholm Award är det viktigt att staden under 2012 – 2013 tillgängliggör flera nya datakällor samt skapar möjligheter till integration av öppna data med andra organisationers datakällor.

Stadsledningskontoret instämmer med förslaget att Open Stockholm Award 2014 genomförs med i princip samma koncept som 2012, men med vissa ändringar och kompletteringar. Genomgående teman för en ny tävling 2014 bör kunna vara samma som 2012.

Stadsledningskontoret föreslår också att stadens nämnder ges i uppdrag att i nära samråd med kommunstyrelsen utveckla och införa nya datakällor med öppna data inom sina verksamhetsområden.

Stadsledningskontoret vill understryka att det är viktigt att kontoret svarar för att planera och samordna arbetet med sammanställning och publicering samt att följa upp användning av öppna data i enlighet med stadens handlingsplan.

Stadsledningskontorets vill slutligen framhålla att kontoret har en viktig uppgift i att samordna stadens eget arbete inom öppna data med regionala och nationella initiativ, inom IT-forum Kommunförbundet Stockholms län, med Sveriges Kommuner och Landsting, E-delegationen och Vinnova.